

AGORA

AGORA

Project. No: 2022-1-FR01-KA220-ADU-000086999

Moduuli 3

Yhteisöjohtoinen Uudistava Matkailun Kehittäminen

Kehittänyt Eurakom

Co-funded by
the European Union

Sisällysluettelo

OPPIMISTAVOITTEET	3
MODUULI PÄHKINÄNKUORESSA	4
JOHDANTO	5
Luku 3.1: Yhteisöjen Vaikutusmahdollisuuksien Lisääminen ja Osallistaminen Uudistavan Matkailun Suunnittelussa ja Kehittämisessä	7
Luku 3.2: Yhteisölähtöisen Matkailun Pitkän Aikavälin Vision Kehittäminen ja Toteuttaminen	17
Luku 3.3: Matkailutarjonnan ja Uudistavien Periaatteiden Yhteensovittamisen Varmistaminen	25
SANASTO	32
MIELENRUOKAA	35
HARJOITUKSET	35
VIITELUETTELO	36

OPPIMISTAVOITTEET

Kun olet suorittanut moduulin:

Tieto

- Saat kattavan ymmärryksen yhteisölähtöisen kehittämisen periaatteista, joita sovelletaan uudistavaan matkailuun.
- Ymmärrät yhteisön roolin uudistavan matkailun kehittämisessä.

Taidot

- Sinulla on valmiudet tunnistaa strategioita, joiden avulla yhteisöjä voidaan voimaannuttaa ja ottaa mukaan uudistavan matkailun suunnitteluun ja kehittämiseen..
- Opit, miten matkailutarjonta voidaan sovittaa yhteen uudistavien periaatteiden ja paikallisten tarpeiden kanssa.

Osaaminen

- Osoitat osaamisesi tunnistaa mahdollisuuksia yhteistyöhön ja kumppanuuteen yhteisön eri sidosryhmien välillä.
- Sinulla on valmiudet kehittää ja toteuttaa pitkän aikavälin visio yhteisölähtöisestä matkailusta, jossa kulttuurinen autenttisuus, ekologinen eheys ja yhteisön hyvinvointi ovat etusijalla.

Kesto: Tämä moduuli edellyttää noin 20 tunnin sitoutumista valmistelu-, toteutus- ja seurantatyöhön, mukaan lukien opetusaika, käytännön toimet ja projektityö.

MODUULI PÄHKINÄNKUORESSA

Uudistava matkailu on viime vuosina saanut merkittävää jalansijaa matkailun ja yhteisön kehittämisen muutosvoimaisena lähestymistapana. Uudistava matkailu ylittää kestävyys-, kierto- ja degrowth-mallit. Se perustuu syvälle elävien järjestelmien periaatteisiin ja pyrkii edistämään kokonaisvaltaista ja symbioottista suhdetta matkailijoiden, isäntien ja paikan välillä. Sen ytimessä on syvälinen ajattelutavan muutos, joka perustuu kulttuuristen, ekologisten ja sosiaalisten järjestelmien uudistamiseen ja pyrkii samalla positiiviseen nettovaikutukseen paikallisiin ympäristöihin ja yhteiskuntiin.

Uudistavaan lähestymistapaan liittyy suuri voima myönteiseen muutokseen: **yhteisölähtöinen matkailu**. Edistämällä paikallisten sidosryhmien yhteistyötä, kumppanuutta ja yhteissuunnittelua yhteisölähtöinen matkailu toimii uudistamisen katalysaattorina. Se antaa yhteisöille mahdollisuuden ottaa kehitys omiin käsiinsä, luo syvempiä yhteyksiä ihmisten ja ympäristön välille ja parantaa sekä asukkaiden että vierailijoiden hyvinvointia.

Tämän opintokokonaisuuden tavoitteena on tutkia yhteisölähtöisten aloitteiden teoreettisia perusteita ja käytännön sovelluksia uudistavan matkailun yhteydessä. Tutustumalla yhteisön sitoutumiseen, pitkän

aikavälin visiointiin ja uudistavien periaatteiden noudattamiseen tämä moduuli tarjoaa tietoa siitä, miten yhteisön muuttava voima voidaan valjastaa kokonaisvaltaisen uudistavan matkailun kehittämisen varmistamiseksi.

JOHDANTO

Uudistaminen

Uudistaminen on käsite, jonka juuret ovat syvällä elävien järjestelmien toiminnassa - eli tavassa, jolla elollisen maailman eri osat ja komponentit elävät rinnakkain ja ovat vuorovaikutuksessa toistensa ja ympäristönsä kanssa. Elävää järjestelmää - solua, metsää tai mitä tahansa organisaatiota - ylläpitävät informaatio-, energia- ja ainevirrat. Uudistaminen on näiden järjestelmien kyky uudistua ja toipua taantuman tai häiriön jälkeen. Se on siis monimutkainen prosessi, joka edellyttää kokonaisvaltaista lähestymistapaa maailmaan. Matkailualalla uudistava lähestymistapa tarkoittaa, että otetaan kaikki toimijat (ja niihin liittyvät virrat), jotka elävät yhdessä paikassa ja tekevät siitä matkakohteen: matkailijat, asukkaat ja heidän ympäristönsä (kaupunki- ja luonnonympäristö).

Uudistaminen merkitsee siis sellaisten matkailukokemusten ja -käytäntöjen tarkoituksellista kehittämistä, jotka edistävät kulttuurisen autenttisuuden, ekologisen eheyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden rakentamista ja parantamista. Uudistava matkailu pyrkii menemään kestävyuden (ylikäytettyä) käsitettä pidemmälle täydentämällä ja elvyttämällä aktiivisesti niitä resursseja ja järjestelmiä,

joista matkailu on riippuvainen, ja varmistamalla siten matkakohteiden pitkän aikavälin elinkelpoisuuden ja resilienssin tuleville sukupolville.

Yhteisöjohtoinen matkailu ja uudistava matkailu

Matkailua ei voida enää tarkastella pelkästään matkailijan näkökulmasta. Paikallisyhteisö on otettava olennaisesti mukaan matkailun kehittämisprosessiin. Tämä edellyttää osallistavaa yhteissuunnittelua, jossa asukkaat osallistuvat aktiivisesti päätöksentekoon ja jolla varmistetaan, että matkailusta saatavat hyödyt (eikä vain taloudelliset hyödyt) jaetaan tasapuolisesti koko matkakohteessa ja että ne edistävät koko yhteisön hyvinvointia.

Yhteisölähtöinen matkailu viittaa tähän yhteistyöprosessiin. Se edistää viestintää ja kumppanuutta ja tunnustaa, että on tärkeää saada asukkaat, yritykset, viranomaiset, voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja muut keskeiset toimijat osallistumaan **matkailukokemuksen yhteiseen muokkaamiseen** siten, että samalla säilytetään kulttuurinen aitous, suojellaan luonnonvaroja ja parannetaan sekä asukkaiden että vierailijoiden hyvinvointia.

Kaiken kaikkiaan yhteisölähtöisellä matkailulla pyritään luomaan tarjonta, joka paikallista yhteisöä ja ympäristöä ja tarjoaa samalla matkailijoille mielekkäitä ja aitoja kokemuksia. Voi myös olla hyödyllistä huomata, että tietyissä sertifiointijärjestelmissä tunnustetaan yhteisön toimijoiden osallistuminen matkailun kehittämiseen kohteessa kestävyys tai uudistumisen kriteerinä.

Seuraavissa osioissa tarkastellaan, miten tärkeää on ottaa paikallinen yhteisö mukaan ja antaa sille valtuudet kehittää pitkän aikavälin visio matkailun ekosysteemin kehittämiseksi siten, että se on yhdenmukainen uudistamisen periaatteiden kanssa. Osallistujat

AGORA

oppivat tapoja sitoutua näihin strategioihin ja syventyvät esimerkkitapauksiin, joissa tuodaan esiin onnistuneita yhteisöjohtoisia kokemuksia, jotka tarjoavat inspiraatiota ja käytännön ohjeita samankaltaisten lähestymistapojen toteuttamiseksi erilaisissa yhteyksissä.

3.1 Yhteisöjen Vaikutusmahdollisuuksien Lisääminen ja Osallistaminen Uudistavan Matkailun Suunnittelussa ja Kehittämisessä

Yhteisön Yhteissuunnittelu ja Uudistavan Matkailun Kehittäminen

Yhteisöjen vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja osallistaminen matkailun suunnitteluun ja kehittämiseen on ensimmäinen askel kohti uudistavaa lähestymistapaa. Tätä varten yhteisöille on annettava mahdollisuuksia, tilaa ja välineitä, jotka auttavat niitä tunnistamaan tarpeensa, ilmaisemaan pyrkimyksensä ja osallistumaan aktiivisesti matkailualoitteiden suunnitteluun ja luomiseen. Aloitteet voivat olla yhteisöjohtoisia, tai ne voidaan järjestää ylhäältä alaspäin ja toteuttaa siten, että koko yhteisö on mukana. Tällaisilla osallistavilla lähestymistavoilla varmistetaan, että matkailun kehittäminen vastaa paikallisia ensisijaisia tavoitteita ja arvoja, ja edistetään asukkaiden omistajuuden ja vastuun tunnetta matkakohteensa kestävyydestä.

Perinteinen sitoutuminen vs. yhteissuunnittelun lähestymistapa

“Yhteisöllinen yhteissuunnittelu siirtää painopistettä sidosryhmiä varten tapahtuvasta suunnittelusta sidosryhmien kanssa tapahtuvaan suunnitteluun ottamalla suunnitteluprosessiin mukaan erilaisia sitoutuneita asukasryhmiä”

Lähde: K. Bright, W. Elkhaila, P. Seeb.

Yhteissuunnitteluun kuuluu yhteisön jäsenten, sidosryhmien ja asiantuntijoiden aktiivinen osallistuminen matkailualoitteiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Tällä lähestymistavalla varmistetaan, että heidän panoksensa ja näkemyksensä otetaan mukaan päätöksentekoprosessiin alusta alkaen. Yhteissuunnittelu poikkeaa perinteisistä ylhäältä alaspäin suuntautuvista lähestymistavoista ja korostaa sen sijaan osallistavia lähestymistapoja, jotka matkailijoiden ja heidän vierailemiensa yhteisöjen välistä symbioottista suhdetta. K. Brightin, W. Elkhailan ja P. Seebin mukaan yhteissuunnittelu eroaa perinteisistä menetelmistä seuraavasti:

Perinteinen Sitoutumisen Toimintamalli	Yhteissuunnittelun Toimintamalli
Nojaa ennalta määrättyihin vaihtoehtoihin	Yhteistyössä tunnistaa, kehittää ja toteuttaa toimia
Ottaa helposti lähestyttäviä yhteisön jäseniä mukaan symbolisiksi edustajiksi	Ottaa mukaan vaikeammin tavoitettavia yhteisön jäseniä edustamaan aliedustettuja kokemuksia
Asettaa opitun asiantuntemuksen etusijalle	Asettaa eletyt kokemukset etusijalle
Tekee päätökset yhteisön puolesta	Ottaa yhteisön mukaan päätöksentekoon suunnitteluprosessin kaikissa vaiheissa

Keskittyy selvittämään, mitä ihmiset ajattelevat	Keskittyy selvittämään, mitä ihmiset tuntevat
Sitoutuminen on hankepohjaista ja lyhytaikaista	Panostaa pitkän aikavälin suhteiden rakentamiseen ja luottamukseen
Kokemusten ja näkökulmien moninaisuuden kontrollointiyritykset	Hyödyntää monimuotoisuutta luovuuden ja innovoinnin edellytyksenä
Keskittyy sitoumusten lukumäärään	Keskittyy sitoumusten syvyyteen

Erilaisia lähestymistapoja yhteisön yhteissuunnitteluun

Käytännössä yhteisöllinen yhteissuunnittelu voi saada useita eri muotoja ja muotoja. Jokainen hanke on erilainen ja jokainen yhteisö on ainutlaatuinen, joten **yhteissuunnitteluhankkeen toteuttamiseen ei ole määrättyjä vaiheita**. Kirjoituksessaan: *Destination Design: Identifying three key co-design strategies* Bert Smith yksilöi kolme yhteissuunnittelustrategiaa matkakohteiden suunnittelua varten.

:

1. **Luova, Ratkaisukeskeinen Strategia:** Tässä strategiassa keskitytään ratkaisutilaan ja korostetaan nopeaa prototyyppien kehittämistä ja iteratiivista parantamista. Tämän lähestymistavan osallistujat tuntevat jo toisensa ja paikalliset matkailuhaasteet. He tuovat aiempaa tietämystään ja kokemustaan yhteissuunnitteluprosesseihin. Tämä strategia on erityisen hyödyllinen operatiivisten tai taktisten ratkaisujen kehittämisessä, ja se soveltuu parhaiten tilanteisiin, joissa tarvitaan välitöntä ongelmanratkaisua.

2. **Tietopohjainen, Ratkaisukeskeinen Strategia:** Myös tämä strategia korostaa ratkaisutilaa, mutta se perustuu osallistujaryhmän olemassa olevaan tietämykseen. Osallistujat, jotka edustavat paikallisen matkailujärjestelmän keskeisiä sidosryhmiä, suunnittelevat yhdessä ratkaisuja yhteisten etujen ja tavoitteiden pohjalta. Tämä lähestymistapa on yleisesti käytössä matkakohteiden hallinnointiorganisaatioissa (DMO), ja se on hyödyllinen matkailun haasteiden ja mahdollisuuksien kollektiiviseen ymmärtämiseen perustuvien taktisten ratkaisujen kehittämisessä.

3. **Priorisoiva, Ongelmakeskeinen Strategia:** Tässä strategiassa korostetaan ongelman määrittelyn jatkuvaa tarkentamista aktiivisen osallistumisen kautta eri sidosryhmien kanssa. Siinä keskitytään ongelma-alueen selventämiseen, erityistavoitteiden ja -vaatimusten asettamiseen sekä ratkaisujen kehittämisväylien tunnistamiseen. Tämä lähestymistapa soveltuu parhaiten hankkeisiin, joiden tavoitteena on muuttaa, uudistaa tai innovoida monimutkaisia tuote-palvelujärjestelmiä. Siinä korostetaan laajemman järjestelmän ja strategisten prioriteettien ymmärtämisen tärkeyttä ennen erityisten ratkaisujen kehittämistä.

Yhteisön yhteissuunnitteluprosessin toteuttaminen

“Yhteisön yhteissuunnittelussa asetetaan etusijalle niiden väestöryhmien osallistuminen, joihin kehityshankkeet, -ohjelmat tai -linjaukset vaikuttavat eniten. Tämä lähestymistapa korostaa yhteistyötä historiallisesti syrjäytyneiden väestöryhmien kanssa, tuo suunnittelukeskusteluihin erilaisia näkökulmia, luo luottamusta mukana oleviin valtion ja yksityisen sektorin

AGORA

tahoihin ja johtaa lopulta osallistavampiin ja kulttuurisesti relevantteihin tuloksiin”.

.”

(Lähde: K. Bright, W. Elkhaila and P. Seeb, [World Economic Forum](#), 2023)

COMMUNITY BARRIERS

- > Power differentials in decision-making
- > Existing community networks
- > Over-valuation of learned experience
- > Lack of lived experience to inform policy, program and project design
- > Distrust of government, institutions and public processes

Kun osallistuu ensimmäistä kertaa yhteisön yhteissuunnitteluprosessiin, on otettava huomioon muutamia esteitä, jotta prosessi olisi tasapuolinen osallistava.

ja

PARTICIPATION BARRIERS

- > Lost wages
- > Language barriers
- > Meeting location

Co-funded by
the European Union

- > Speak for community / tokenism
- > Transportation availability and costs
- > Childcare availability and costs
- > Time of day

(Adapted from COMMUNITY CO-DESIGN TOOLKIT, 2020)

K. Brightin, W. Elkhalfan ja P. Seebin mukaan yhteissuunnitteluprosessin pääperiaatteet ovat seuraavat:

1. Otetaan erilaiset tahot mielekkäästi mukaan konseptin ja suunnittelun kehittämisprosessiin palkatuissa tehtävissä, joissa yhteisön jäsenet kehittävät hankkeen keskeisiä periaatteita ja mittaavat sen onnistumista

> Miten tämä toimii käytännössä?

- Määritetään tärkeimmät sidosryhmät ja yhteisön jäsenet, jotka on syytä ottaa ottaa.
- Varmistetaan eri väestöryhmien edustus.
- Tarjotaan palkattuja tehtäviä tai korvausta yhteisön jäsenten ajasta ja asiantuntemuksesta.
- Tarjotaan koulutusta tai tukea aktiivista osallistumista varten.

2. Yhteisön jäsenet valitaan, koska heihin tai heidän yhteisöönsä hanke vaikuttaa eniten ja heillä on vähiten mahdollisuuksia vaikuttaa sen kehittämiseen

> Miten tämä toimii käytännössä?

AGORA

- Suorita yhteisön demografinen arviointi ja yhteisön tarpeiden arviointi yhdessä yhteisön edustajien kanssa.
- Aseta etusijalle syrjäytyneiden tai aliedustettujen ryhmien osallistaminen.
- Tarjotaan voimavaroja yhtäläisiä osallistumismahdollisuuksia varten.
- Tehdään yhteistyötä paikallisten järjestöjen tai johtajien kanssa.
- Järjestetään kokouksia tai helposti saavutettavissa paikoissa ja aikoina.
- Tarjotaan käännöspalveluja ja esteettömiä tiloja.

Yhteisöjen yhteissuunnittelun rekrytointivaihe edellyttää, että yhteisön jäsenet otetaan aktiivisesti mukaan hankkeiden tai toimintalinjojen suunnitteluun ja kehittämiseen, erityisesti sellaisten hankkeiden tai toimintalinjojen, jotka vaikuttavat suoraan heidän elämäänsä.

3. Yhteisöjen pyynnöissä, keskusteluissa ja kysymyksissä huomioidaan ja hyödynnetään aiempaa tutkimusta ja yhteisön panosta yhteissuunnittelupyrkimysten laajuuden määrittämiseksi

> Miten tämä toimii käytännössä?

- Tarkastellaan olemassa olevaa tutkimusta ja yhteisön kannanottoja.
- Sisällytetään tulokset yhteissuunnitteluprosessiin.
- Tarjotaan mahdollisuuksia yhteisön kannanotoille ja asiantuntemukselle.
- Järjestetään keskusteluja puutteiden ja tutkimuskohteiden tunnistamiseksi.

4. Yhteissuunnittelun tutkimukset perustuvat niiden yhteisöjen elettyihin kokemuksiin, joihin hankkeen kehittäminen vaikuttaa eniten

> Miten tämä toimii käytännössä?

- Toteutetaan voimavarakartoitus.
- Järjestetään tarinankerrontatyöpajoja tai tarinapiirejä, joissa yhteisön jäsenet voivat jakaa kokemuksiaan.
- Sisällytetään tarinankerronta ja tarinallisuuteen perustuvat lähestymistavat.

5. Useiden järjestettyjen tapaamisten ja yksilöllisten tutkimusten avulla yhteissuunnittelijat ja heidän yhteisönsä laativat joukon ohjaavia periaatteita, joita suunnitteluryhmä voi käyttää kehittäessään tasa-arvoisempaa ja yhteisökeskeisempää lopputulosta

> Miten tämä toimii käytännössä?

- Järjestetään säännöllisiä kokouksia ja työpajoja.
- Rohkaistaan yksilöllisiä pohdintoja, tutkimuksia ja palautetta.
- Pyritään yhteisymmärrykseen ja yhteisomistajuuteen ohjaavista periaatteista.
- Käytä apuna fasilitointioppaita, yhteistoiminnallisia aivoriihiyökaluja ja päätöksentekokehyksiä..

Vaikutuksen lisääminen päätöksentekoon - Yleisön osallistumisen laajuus

(Mukautettu *International Association for Public Participation* -julkaisusta)

Keskeiset kysymykset yhteissuunnitteluprosessiin osallistuttaessa:

- Miten eriarvoisuudet vaikuttavat eniten niihin, jotka ovat osallisina?
- iten yhteisön demografiset tekijät otetaan huomioon suunnitteluprosessissa?
- Miten yhteisön demografiset piirteet otetaan huomioon päätöksentekoprosessissa?
- Miten yhteisön osallistumisesta maksetaan ammatillinen korvaus?
- Miten yhteisön väestörakenne näkyy siinä, miten hankkeita, ohjelmia ja/tai toimintalinjoja arvioidaan?

ESIMERKKI PARHAASTA KÄYTÄNNÖSTÄ

Slow Food Travel -Projekti: paras käytäntö yhteisön yhteissuunnittelusta uudistavassa matkailussa

Löydä se kartalta!

Slow Food Travel -hanke on Slow Foodin aloite, jonka tavoitteena on edistää oikeutta nautintoon ja hyvään, puhtaaseen ja reiluun ruokaan kaikille. Hankkeessa on kehitetty kokemuksia, jotka yhdistävät vierailijat paikallisiin tuottajiin, käsityöläisiin ja kokkeihin. Tällä tavoin hanke esittelee alueen kulttuuri- ja gastronomista perintöä ja tukee samalla paikallisyhteisöjä sekä säilyttää niiden perinteitä ja ekosysteemejä.

Hanke on esimerkki siitä, miten eri tuottajat voivat osallistua aktiivisesti maaseudun resilienssin edistämiseen ja antaa arvoa yhden alueen viini- ja ruokaperinteelle. Hankkeessa edellytetään erityisesti heidän osallistumistaan kohteen hallinnointiprosessiin ja erityisten tarjousten suunnitteluun, joita markkinoidaan perinteisen matkailuorganisaation tai Slow Food -kohteen edistämisyjärjestelmän kautta.

Hankkeessa uskotaan, että matkailun pitäisi olla matkailijoiden ja paikallisyhteisöjen välistä yhteistyötä, ja siihen osallistuu aktiivisesti asukkaita, yrityksiä, valtion virastoja, voittoa tavoittelemattomia järjestöjä ja muita keskeisiä sidosryhmiä matkailuelämyksen muokkaamisessa.

AGORA

3.2 Yhteisölähtöisen Matkailun Pitkän Aikavälin Vision Kehittäminen ja Toteuttaminen

Jokainen ei ole vain vierailukohde, vaan myös koti paikallisyhteisöille. Kullakin yhteisöllä on kotiseudulleen ainutlaatuinen visio, joka on juurtunut syvälle sen erityiseen identiteettiin ja yhteisiin toiveisiin. Tämä visio ei kuitenkaan aina vastaa alueellisen tai kansallisen matkailuviranomaisen visiota. Vastauksena tähän epäsuhtaan yhteisölähtöinen matkailu on tärkeä strategia, jolla pyritään luomaan suoraan yhteisön muovaama tarjonta.

Yhteisölähtöisessä matkailussa korostetaan yhteisön jäsenten aktiivista osallistumista matkailun kehittämisen kaikkiin osa-alueisiin ja ennen kaikkea matkailutarjonnan suunnitteluun, päätöksentekoon ja hallintaan. Siinä asetetaan etusijalle matkailualoitteiden paikallinen valvonta ja omistajuus ja pyritään varmistamaan, että matkailu hyödyttää yhteisöä taloudellisen kehityksen, kulttuurin säilyttämisen ja ympäristön kestävyden osalta.

Kuten edellisessä luvussa todettiin, on ratkaisevan tärkeää ymmärtää, miten eri ääniä voidaan kerätä yhteisön tarpeiden kartoittamiseksi. Todellinen haaste on kuitenkin näiden tarpeiden yhdistäminen yhtenäiseksi visioksi, joka kiteyttää kaikkien sidosryhmien toiveet.

Tässä toisessa yksikössä selitetään, miten yhteisön tarpeet ja toiveet voidaan yhdistää kehittämällä yhteinen pitkän aikavälin visio. Siinä pyritään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

- Miten fasilitaattorit voivat tehokkaasti johtaa keskusteluja yhteisön yhteissuunnittelun edistämiseksi?

AGORA

- illaisia strategioita olisi käytettävä keskustelujen jäsentämiseksi siten, että yhteisön toiveet ja tarpeet asetetaan etusijalle ja otetaan huomioon?
- Millä tavoin voidaan toteuttaa yhteinen paikallinen, alhaalta ylöspäin suuntautuva visio, jotta se saisi hyväksynnän laajemmalta yhteisöltä ja herättäisi sen jäsenissä omistajuuden tunteen?

Yhteissuunnittelun mahdollistamisessa on kyse turvallisen ja osallistavan ympäristön luomisesta, jossa voidaan tehdä yhteistyötä yhteisön yhteissuunnittelijoiden kanssa ja antaa heille mahdollisuus jakaa kysymyksensä, näkemyksensä ja palautteensa. Fasilitaattoreilla on ratkaiseva rooli keskustelujen ohjaamisessa, sillä he esittävät oikeat kysymykset oikeaan aikaan, jotta yhteisön yhteissuunnittelijoiden kokemukset saadaan talteen.

Perinteiset osallistamismenetelmät yksinkertaistavat usein monimutkaisia haasteita ja ratkaisuja liikaa ja olettavat, että yhteisön jäsenet ymmärtävät ongelmat täysin ja että ratkaisut ovat suoraviivaisia. Yhteissuunnittelun mahdollistaminen siirtää painopistettä ennalta määritellyistä ratkaisuista kiinnostavien suunnitteluhaasteiden luomiseen ja priorisointiin. Tavoitteena on kehittää yksityiskohtaisia ohjaavia periaatteita, jotka perustuvat niiden ihmisten elettyihin kokemuksiin, joihin kysymykset eniten vaikuttavat.

TIPS AND EXPECTATIONS OF CO-DESIGN FACILITATION

GROUP NORMS: Establish ground rules for communication of co-designers and listening. Make these expectations explicit at the outset of each design studio.

HUMILITY: Regardless of how passionate a facilitator might be about an issue, they cannot truly know an experience that is outside of their own.

ASKING FUNDAMENTAL QUESTIONS: The foundation to creativity is asking fundamental questions of the systems we have long taken for granted.

SUPPORT AND RELATIONSHIP-BUILDING WITH CO-DESIGNERS:

Do not under-estimate the importance of building rapport with co-designers. Spend time prior to and during the co-design process with each co-designer to learn more about them.

BE CURIOUS AND NOT JUDGEMENTAL: Instead of responding to experiences or ideas, better understand where they are coming from.

CREATE INVITING AND SAFE ENVIRONMENTS:

Co-designers must feel safe in sharing lived experiences. create multiple opportunities (inside and outside of group meetings) for this to happen.

PERFECTION IS A BARRIER TO GOOD: Consensus is not the objective. The iterative format of the co-design process allows teams to "learn their way forward" and not become paralyzed by having to be right."

KEEPING IT LIGHT (where applicable): Try to not make the process feel like "work." Lend hope through honoring experiences and creating an optimistic and at times humorous environment.

CREATE MULTIPLE WAYS FOR CO-DESIGNERS TO SHARE:

Each co-designer will have different skill sets and levels of comfort with the work. Be sure to allow multiple ways for co-designers to share (for example, visual versus written).

FOCUS ON WHY, NOT WHAT: The main role for facilitators is to better understand the "why" behind community experiences and responses (for example, if a community member relies on their neighbor for health information you could ask, what do you find most valuable when you seek health information from your neighbor? Or have them describe a recent positive experience receiving health guidance from their neighbor in detail.)

HOLDING AND NAVIGATING TENSIONS: Tensions are where innovations live. Do not avoid tensions, instead explore them to better understand the challenge and possible solutions.

BALANCED PARTICIPATION: No one voice should dominate the co-design process. Ensure that all experiences and perspectives are honored.

RECORDING AND TRACKING DISCUSSIONS: Be sure to capture and illustrate each co-design session. Share the notes with co-designers to ensure that their priorities were captured accurately.

INVOLVING DECISION-MAKERS/PROJECT STAKEHOLDERS:

Be sure to involve those with decision-making power in the co-design process, but do so carefully. Decision-makers should be in attendance, but only to listen and ask questions of co-designers.

RAPID FOLLOW-UP WITH CO-DESIGNERS:

After each co-design session, facilitators need to follow-up with next steps that are grounded on the previous discussion within 48 hours.

Adapted from : K. Bright, W. Elkhailifa and P. Seeb.

Yhteisön yhteissuunnittelukeskustelujen strukturointi

Yhteisöllinen yhteissuunnitteluhanke on kehittyvä ja ainutlaatuinen prosessi, joka vaihtelee siihen osallistuvien toimijoiden mukaan. Siksi yhteissuunnittelun mahdollistamiseen ei ole olemassa standardoitua menetelmää tai kehystä. Fasilitaattoreiden tehtävänä on valita oikeat menetelmät ja välineet, jotka on räätälöity kunkin hankkeen yksilöllisiin tarpeisiin. Erilaisia kartoitustekniikoita käytetään kuitenkin yleisesti visuaalisesti kuvaamaan kerättyjä tietoja ja oivalluksia, jotka on saatu esimerkiksi haastatteluista ja havainnoinneista. Observatory of Public Sector Innovation (OPSI) -järjestön mukaan yhteissuunnittelussa käytetään usein seuraavia keskeisiä menetelmiä

Co-funded by
the European Union

ja välineitä:

- Visualisoinnit
- Tarinataulut(Storyboards)
- Prototyyppien/mallien luominen ja testaus
- Fokusryhmät
- Käyttäjätutkimus, sidosryhmähaastattelut ja havainnointi
- Aivoriihi ja ideoiden vahvistaminen

On tärkeää huomata, että useimmat työkalupakit tarjoavat yleisiä malleja, jotka on mukautettava hankkeen ainutlaatuisten vaatimusten mukaisiksi. Tavoitteena on integroida nämä työkalut saumattomasti mahdollistamisprosessiin ja minimoida liiallisen ohjauksen tarve, jotta vältettäisiin osallistujien kannanottojen jääminen varjoon ja tulosten mahdollinen vääristyminen.

Kehitetään yhteinen visio paikasta ja ihmisistä ja innostetaan yhteisöä omistajuuteen

Yhteisöllisen yhteissuunnittelun tavoitteena on kehittää yhteinen visio paikasta ja sen asukkaista. Kuten moduulissa aiemmin mainittiin, se edellyttää ymmärrystä, osallistumista ja kollektiivista sitoutumista. Yhteinen toiminta lähtee liikkeelle selkeästä yhteisestä visiosta, joka kiteyttää yhteisön toivotun tilan ja tarpeet ja toimii ohjaavana "pohjantähtenä". Vahva visiolauselmä on tiivis, sisältää erilaisia näkökulmia ja on innostava, sillä se pyrkii edistämään omistajuutta pelkän hyväksynnän sijaan..

Yhteisön prioriteettien ymmärtäminen:

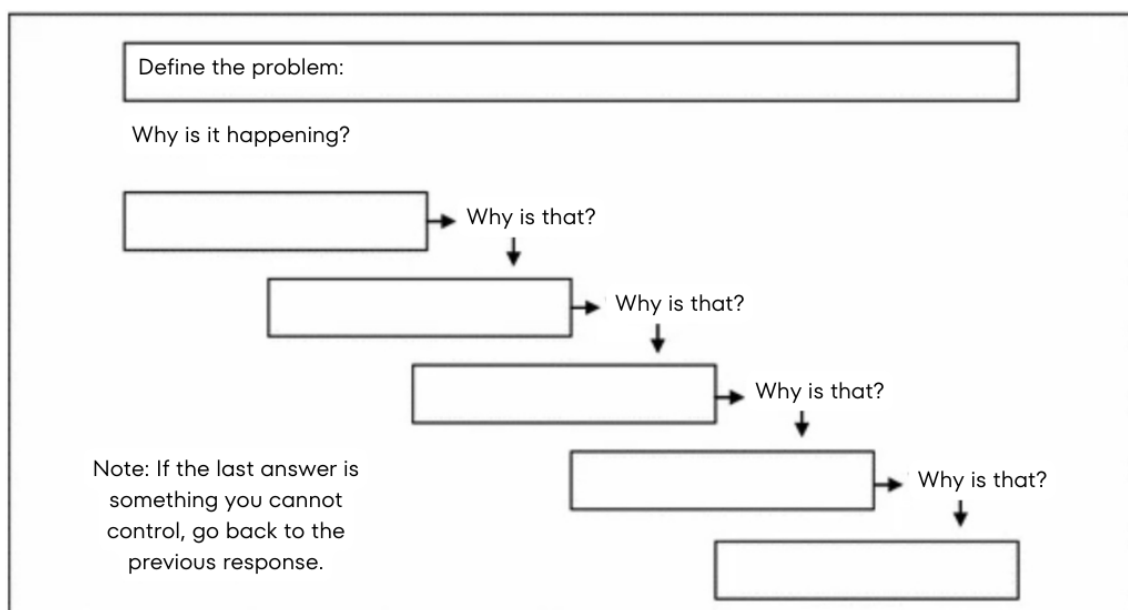

Kuuntelukokouksia, kohderyhmiä ja haastatteluja järjestämällä voidaan ymmärtää, mikä yhteisölle on tärkeintä. Tutkimalla sellaisia kysymyksiä kuin: Mikä on unelmanne tälle paikalle? Minkä muutoksen haluaisit nähdä? Mitkä ovat yhteisön suurimmat voimavarat ja haasteet?

Vision laatiminen: Tunnistetaan yhteiset teemat ja näkemykset, jotka on kerätty yhteisön osallistumistoimista, ja käytetään näitä näkemyksiä laadittaessa visiota, joka kuvastaa yhteisön yhteisiä pyrkimyksiä, arvoja ja identiteettiä.

Palautteen etsiminen: Visioluonnoksen esittäminen yhteisölle palautetta ja tarkistuksia varten. Arvioidaan sen kykyä inspiroida, yhdistää ja ohjata toimintaa. Laaditaan visio ja varmistetaan, että se on sopusoinnussa yhteisön eri jäsenten kanssa..

Kohdistaminen ja tarkentaminen: "Viiden syytä" kaltaisten tekniikoiden käyttäminen, jotta voidaan syventyä näkemyksen taustalla oleviin keskeisiin motiiveihin ja vaikutuksiin.

Kuva 6 - Viisi syytä - Tekniikka (lähde: Knowledge Solutions)

Käyttämällä "viisi syytä" -tekniikkaa voidaan tunnistaa paikallisten sidosryhmien kohtaamien haasteiden perimmäiset syyt ja kehittää kohdennettu ratkaisu, jolla näihin ongelmiin puututaan tehokkaasti. Tällä lähestymistavalla varmistetaan, että aloite perustuu yhteisön tarpeiden ja toiveiden syvälliseen ymmärtämiseen, mikä johtaa vaikuttavampaan ja kestävämpään lopputulokseen..

Tarinankerronnan Rooli Yhteisön Yhteisessä Visiossa

Kun tarinankerronta sisällytetään yhteisön yhteisen vision luomiseen ja toteuttamiseen, siirtää fokuksen yleisestä markkinoinnista yhteiseen lähestymistapaan, jossa juhlitaan yhteisön ainutlaatuista luonnetta ja yhteistä visiota. Tämä lisää yhteisön jäsenten omistajuuden ja ylpeyden tunnetta, mikä takaa uudistavan ja merkityksellisen kehityksen.

> *Miten tämä toteutetaan käytännössä:*

- Tarinankerronnan avulla esitellään aidosti paikan kulttuuria, perintöä ja elämyksiä, jolloin kävijät saavat aidon käsityksen matkakohteesta.
- Luodaan mukaansatempaavia tarinoita, jotka herättävät tunteita sekä paikallisissa että vierailijoissa ja innostavat heitä tutkimaan yhteisöä ja luomaan siihen syvemmän yhteyden.
- Varmistetaan, että tarinankerronta on linjassa yhteisön yhteisen vision, arvojen ja pyrkimysten kanssa.
- Paikallisten äänien voimistaminen, tarjoamalla yhteisön jäsenille foorumi, jossa he voivat jakaa tarinansa ja näkemyksensä, mikä edistää omistajuuden, ylpeyden ja voimaantumisen tunnetta.

Loppujen lopuksi tämän yhteisen vision kehittäminen ja yhteisön omistajuuden innoittaminen luo myönteisen kierteen, sillä se houkuttelee samanhenkisiä kävijöitä, jotka etsivät aitoja kokemuksia, kulttuuriin uppoutumista ja merkityksellisiä yhteyksiä vierailemiinsa paikkoihin, ja edistää yleisesti ottaen myönteistä vaikutusta yhteisöön.

ESIMERKKI

PARHAASTA

KÄYTÄNNÖSTÄ

100% Valposchiavo Projekti

Löydä se kartalta!

100 % Valposchiavo -hanke on innovatiivinen, yhteisöjohtoinen aloite Sveitsin Valposchiavossa, jonka tavoitteena on maksimoida paikallisten tuotteiden käyttö laakson gastronomiassa ja kulinaarisessa perinnössä.

Tämä palkittu aloite yhdistää luonnonmukaisia paikallisia tuottajia, valmistajia ja ravintoloita, jotta ne voivat esitellä kokonaan paikallisista raaka-aineista valmistettuja ruokia. Tämä aloite vahvistaa yhteisön ja sen vieraiden välistä yhteyttä ja tarjoaa heille ainutlaatuisen kulinaarisen kokemuksen Valposchiavon henkeäsalpaavan luonnonkauneuden keskellä. Seuraavassa kuvitteellinen esimerkki siitä, miten viiden syyn tekniikkaa olisi voitu käyttää Valposchiavo 100 % -hankkeen toteuttamisessa.:

Co-funded by
the European Union

Ongelman Selvitys: Paikalliset tuottajat Valposchiavossa kamppailevat löytääkseen vakiintuneita markkinoita tuotteilleen, mikä johtaa taloudellisiin haasteisiin ja perinteisten viljelykäytäntöjen mahdolliseen häviämiseen.

1. **Miksi** miksi paikallisille tuotteille on vaikea löytää pysyviä markkinoita? > Koska matkailijoiden ja asukkaiden tietoisuus paikallisesti tuotetuista tuotteista ja niiden kysyntä on vähäistä.

2. **Miksi** paikallisesti tuotettuja tuotteita koskeva tietoisuus ja kysyntä on vähäistä? Koska matkailuala tarjoaa pääasiassa muita kuin paikallisia tai tuotuja tuotteita, mikä jättää varjoonsa paikallisten tuotteiden saatavuuden ja hyödyt.

3. **Miksi** Miksi matkailuala tarjoaa pääasiassa muita kuin paikallisia tai tuontituotteita? > Koska paikallisten tuottajien, jalostajien ja matkailualan sidosryhmien välinen yhteistyö ja viestintä paikallisten tuotteiden edistämiseksi ja integroimiseksi matkailukokemukseen puuttuu.

4. **Miksi** paikallisten sidosryhmien välinen yhteistyö ja viestintä on puutteellista? > Koska ei ole olemassa mitään jäsenneltyä foorumia tai aloitetta, joka kannustaisi ja helpottaisi yhteistyötä, mikä johtaa pirstaleisiin ponnisteluihin ja menetettyihin mahdollisuuksiin.

5. **Miksi** ei ole olemassa mitään jäsenneltyä foorumia tai aloitetta yhteistyön edistämiseksi? > Koska historiallisesti on keskitytty perinteisiin matkailumalleihin ja jätetty huomiotta paikallisiin tuotteisiin ja kulttuuriperintöön keskittyvien yhteisölähtöisten aloitteiden mahdollisuudet.

Johdettu Ratkaisu: Kehitetään 100 % Valposchiavo -hanketta, jotta voidaan luoda rakenteellinen foorumi, joka kannustaa paikallisten tuottajien, jalostajien ja matkailualan sidosryhmien välistä yhteistyötä!

3.3 Matkailutarjonnan ja Uudistavien Periaatteiden Yhteensovittamisen Varmistaminen

Tässä osiossa tarkastellaan uudistavia periaatteita ja sitä, miten niitä voidaan soveltaa paikallistasolla, jotta voidaan varmistaa, että matkailutarjonta pyrkii noudattamaan näitä periaatteita. Matkailun tulevaisuus edellyttää painopisteen kohteen taloudellisesta kasvusta siihen, että matkailua käytetään välineenä ympäristönsuojelun, kulttuurivaihdon ja yhteisön hyvinvoinnin edistämiseen. Ottamalla uudistavat periaatteet huomioon matkailutoiminnan suunnittelussa ja hallinnoinnissa voimme luoda kokemuksia, joilla on myönteinen nettovaikutus nettovaikutus sekä matkakohteeseen että sen asukkaisiin.

Uudistavien periaatteiden ymmärtäminen

Ennen uudistavien periaatteiden noudattamista on tärkeää ymmärtää selkeästi, mitä ne ovat, mitä ne tarkoittavat ja mitä ne pitävät sisällään. Uudistava matkailu pyrkii pohjimmiltaan elvyttämään ja parantamaan

AGORA

järjestelmien, yhteisöjen ja kulttuurien elinvoimaisuutta. Siinä tunnustetaan luonnon- ja kulttuurivarojen itseisarvo ja tiedostetaan ihmisyyhteisöjen ja ympäristön väliset monimutkaiset suhteet osana globaalia elävää järjestelmää.

Uudistava matkailu noudattaa tätä kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon ympäristö-, sosiaalisten ja taloudellisten järjestelmien keskinäinen yhteys. Siinä pyritään puuttumaan kestäättömien käytäntöjen perimmäisiin syihin edistämällä integroituja ratkaisuja, jotka hyödyttävät paikallisia, matkailijoita ja koko matkakohdetta.

Uudistavassa matkailussa asetetaan etusijalle paikallisyhteisöjen voimaannuttaminen ja tunnustetaan niiden rooli oman kohtalonsa valvojina. Ottamalla yhteisöt mukaan päätöksentekoprosesseihin ja tarjoamalla niille mahdollisuuksia matkailun kehittämiseen uudistava matkailu pyrkii varmistamaan, että hyödyt jakautuvat oikeudenmukaisesti ja että yhteisöillä on ääni omien tulevaisuuksiensa muokkaamisessa.

Uudistavan matkailun kehittämistä ohjaavat pilarit

Matkailujärjestelmän sidosryhmät voivat edistää matkailijoiden ja paikallisen ympäristön välisen todellisen symbioosin luomista laajimmassa merkityksessä kehittämällä matkakokemuksia, jotka perustuvat kulttuurivaihtoon, ympäristötietoisuuteen, perinteiden säilyttämiseen ja edistämiseen sekä matkailijoiden henkilökohtaiseen kehitykseen.

Tourism Colab, joka on yksi johtavista toimijoista uudistavan lähestymistavan koulutuksessa ja edistämisessä, ehdottaa viittä peruspilaria, jotka ohjaavat tämän matkailuun sovellettavan prosessin kehittämistä:

1. **TASAPAINOTETTU.** "Keskittyy paikkaan, kohdistuu ympäristöön ja on yhteisön johtama."

Etusija ei ole matkailussa: kyse on prosessin paikallisiin yksilöihin ja heidän ympäristöönsä, ja uskotaan, että paikallinen talous, joka keskittyy kohteen hyvinvointiin, kukoistaa.

2. **MONIULOTTEINEN.** "Yhteissuunnittelu kaikkien kanssa ja kaikkia varten."

Yhteissuunnittelu monimuotoisuuden kanssa ja yhteisön etujen tasapainottaminen. Etusijalle asetetaan pitkän aikavälin kuulemislähestymistapa, jossa sitoudutaan syvästi yhteisöön ja sen näkemykseen matkakohteesta ja edistetään paikallista luovuutta ja kekseliäisyyttä.

3. **YHTEISTOIMINNALLINEN.** "Yhteistyöhön perustuva, verkottunut ja rohkea."

Emme voi voittaa nykyisiä haasteita käyttämällä samoja lähestymistapoja, jotka alun perin loivat nämä ongelmat. Näihin haasteisiin vastaamiseksi on otettava käyttöön yhteistyöhön perustuvaa ja rohkeaa johtajuutta, otettava riskejä, kyseenalaistettava vakiintuneita normeja ja valittava innovatiivisia ja rakentavia

lähestymistapoja.

4. **KUNNIOITTAVA.** "Kunnioittaa historiaa, identiteettiä ja kuulumista".

Yhteisö on poikkeuksellinen voiman, resilienssin ja innovaation lähde, joka on välttämätön halutun muutoksen aikaansaamiseksi kohteessa.

5. **HOLISTINEN.** "Kokonaisvaltainen lähestymistapa eläviin järjestelmiin."

Emme voi tarkastella matkailua irrallaan. Sitä on tarkasteltava olennaisena osana laajempaa, toisiinsa kytkeytynyttä järjestelmää. Tässä yhteydessä yhteisöt ja paikat ovat erityisen tärkeitä, ja ne on integroitava kokonaisvaltaisesti.

Uudistamiseen ei ole olemassa "yksi koko sopii kaikkeen" -mallia, ei tarkistuslistaa, joka pitäisi rastittaa, eikä laatikoita, jotka pitäisi täyttää - toisin kuin kestävyys (kestävän kehityksen tavoitteet, kestävän kehityksen sertifiointijärjestelmät jne.). Vaikka ne auttavat meitä etenemään oikeaan suuntaan, ajatuksena on siirtyä pois perinteisestä metriikkaan perustuvasta lähestymistavasta, jossa onnistumista mitataan indikaattoreilla, keskeisillä suorituskäyttöindikaattoreilla ja saavutetuilla tavoitteilla. Hyvin integroituna uudistava lähestymistapa ei vaadi mittareita. Mikään "työkalu" tai "kiinteä malli" ei auta meitä "saavuttamaan" uudistamista. Uudistaminen on jatkuva, pitkäaikainen prosessi, jota mitataan edistymisen avulla. Ideoiden jakaminen ja parhaiden käytäntöjen siirtäminen paikasta toiseen on hyvä tapa edetä yhdessä; on kuitenkin tärkeää pitää mielessä, että tällainen lähestymistapa on erilainen jokaisessa paikassa, jokaisessa yhteisössä ja jokaisessa matkailijassa.

ESIMERKKI PARHAASTA KÄYTÄNNÖSTÄ

The Islander Way, Uudistava Matkailu Flinders Islandilla.

Etsi se [kartalta!](#)

Islander Way -hanke on erinomainen esimerkki yhteisöjohtoisesta uudistavasta matkailuhankkeesta. Sen innovatiivinen lähestymistapa, joka perustuu uudistaviin periaatteisiin, ottaa paikallisen yhteisön mukaan matkailun tulevaisuuden yhteissuunnitteluun.

Matkailun ekosysteemin monimutkaisuus huomioiden siinä asetetaan yhteisön arvot ja identiteetti etusijalle ja edistetään yhteistyötä. Hankkeen myönteiset vaikutukset ympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen tekevät siitä ihanteellisen tapaustutkimuksen koulutusmateriaalia varten. Hankkeessa painotetaan sopeutumiskykyä ja yhteisölähtöisiä aloitteita, mikä korostaa sen toistettavuutta ja tarjoaa arvokasta tietoa matkailun ja paikallisen hyvinvoinnin välisten kestävien suhteiden luomiseksi.

Käyttämällä Islander Way -hanketta tapaustutkimuksena voimme tutkia, miten hanke vastaa uudistavan käytännön viittä pilaria:

:

Co-funded by
the European Union

1. TASAPAINOTETTU:

Islander Way -hankkeessa korostetaan tasapainoista lähestymistapaa matkailuun ja keskitytään houkuttelemaan "oikeanlaisia kävijöitä", jotka vastaavat saaren arvoja ja pyrkimyksiä. Näin varmistetaan, että matkailu tukee saaren sosiaalista, taloudellista ja ympäristön kestäkykyä.

2. MONIULOTTEINEN:

Hankkeessa tunnustetaan saaren elämän eri osa-alueiden (historia, kulttuuri, yhteisö, ympäristö ja paikkatietoisuus) keskinäinen yhteys ja pyritään integroimaan nämä ulottuvuudet kokonaisvaltaiseen matkailun lähestymistapaan. Sen tavoitteena on luoda matkailutalous, joka kunnioittaa ja juhlistaa saaren ainutlaatuista elämäntapaa, ystävällisyyttä ja yhteisöllisyyttä.

3. YHTEISTOIMINNALLINEN:

Islander Way -hankkeessa edistetään yhteistyötä eri sidosryhmien, kuten yritysten, viranomaisten ja yhteisön välillä. Siinä korostetaan sellaisten kumppanuuksien merkitystä, joissa yhteisön ja ympäristön edut asetetaan etusijalle. Hanke puoltaa yhteistoiminnallista lähestymistapaa päätöksentekoon, jossa yhteisö- ja ympäristönäkökohdat ovat olennainen osa matkailun suunnittelua ja toteutusta.

4. KUNNIOITTAVA:

Saaren historian, kulttuurin ja luonnonympäristön kunnioittaminen on keskeistä Islander Way -hankkeessa. Siinä tunnustetaan saaren aboriginaaliperinnön merkitys ja pyritään kunnioittamaan tätä historiaa ja oppimaan siitä. Hankkeessa tunnustetaan maan perinteiset huoltajat ja tunnustetaan heidän yhteytensä maahan, mereen ja yhteisöön. Se kunnioittaa ja arvostaa saaren kulttuuriperintöä ja varmistaa, että matkailutoiminnot toteutetaan näiden näkökohtien kannalta herkällä tavalla.

5. HOLISTINEN:

Islander Way -hankkeessa omaksutaan kokonaisvaltainen lähestymistapa matkailuun ja otetaan huomioon matkailutoiminnan laajemmat vaikutukset ja yhteydet saaren sosiaalisiin, taloudellisiin ja ympäristöjärjestelmiin. Hankkeessa pyritään erityisesti siirtämään matkailujärjestelmän tavoitteet pelkän matkailun ylläpitämisen sijaan, sen yhteisöjen ja ympäristön terveyteen, hyvinvointiin ja kestävyys.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Flinders Islandin Islander Way -hanke toimii esimerkillisenä mallina siitä, miten matkailutarjonta voidaan sovittaa yhteen uudistavien periaatteiden kanssa. Hankkeessa asetetaan etusijalle tasapaino, moniulotteisuus, yhteistyö, kunnioitus ja kokonaisvaltaisuus, ja sen tavoitteena on luoda kestävä ja kukoistava matkailutalous, joka hyödyttää sekä saarta että sen asukkaita.

.

SANASTO

Kiertotalous: Malli, jolla pyritään minimoimaan jätteen määrä ja hyödyntämään resursseja parhaalla mahdollisella tavalla luomalla suljetun kierron järjestelmä, jossa tuotteita ja materiaaleja käytetään uudelleen, kierrätetään ja käytetään uudelleen.

Yhteisön Neuvoa-antavat Komiteat: Ryhmät koostuvat eri alojen edustajista ja yhteisön jäsenistä, jotka antavat näkemyksiä, ohjeita ja suosituksia paikallisista aloitteista ja hankkeista..

Yhteisön Sitouttaminen: Prosessi, jossa yhteisön jäsenet otetaan mukaan paikallisiin asioihin ja hankkeisiin liittyviin keskusteluihin, päätöksentekoon ja toimiin.

Yhteisön Työpajat: Yhteistyöistunnot, joissa yhteisön jäsenet kokoontuvat keskustelemaan, ideoimaan ja antamaan panoksensa tiettyihin aiheisiin tai hankkeisiin..

Yhteisön johtamat aloitteet: Paikallisyhteisöjen käynnistämät, hallinnoimat ja toteuttamat hankkeet tai aloitteet, joilla vastataan erityistarpeisiin tai -haasteisiin..

Yhteiskehittämisen työpajat: Yhteistyöistunnot, joissa sidosryhmät kehittävät yhdessä ideoita, ratkaisuja tai strategioita tiettyihin hankkeisiin tai haasteisiin..

Yhteissuunnittelu: Yhteistoiminnallinen lähestymistapa suunnitteluun ja päätöksentekoon, jossa yhteisön jäsenet, sidosryhmät ja asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti aloitteiden ja hankkeiden kehittämiseen..

AGORA

kasvun vähentäminen, (de-growth): Talousteoria, jossa kannatetaan kulutuksen ja taloudellisen toiminnan vähentämistä kestäväen tulevaisuuden saavuttamiseksi.

Suunnittelu Charrettet: Intensiiviset työpajat tai istunnot, joissa sidosryhmät tekevät yhteistyötä hankkeiden tai kehityshankkeiden suunnittelussa.

Voimaannuttaminen: Prosessi, jossa yksilöille tai yhteisöille annetaan mahdollisuus hallita elämäänsä, tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja ryhtyä toimiin haluttujen tulosten saavuttamiseksi..

Tasa-arvoinen Osallistuminen: Varmistetaan, että kaikilla yhteisön jäsenillä on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua päätöksentekoprosesseihin ja hyötyä niiden tuloksista.

Fokusryhmät: Pienet, monimuotoiset ihmisryhmät, jotka on koottu yhteen keskustelemaan tietyistä aiheista, antamaan palautetta tai testaamaan ideoita..

Inklusiivisuus: Varmistetaan kaikkien yksilöiden ja ryhmien aktiivinen osallistuminen ja edustus, erityisesti niiden, jotka ovat historiallisesti olleet marginaalissa tai syrjäytyneet.

Elävien Järjestelmien Periaatteet: Luonnon ekosysteemien tutkimuksesta johdetut käsitteet, joissa korostetaan yhteenkuuluvuutta, sopeutumiskykyä ja palautumiskykyä..

Pitkän Aikavälin Visiointi: Prosessi, jossa kehitetään yhteinen visio tulevaisuudesta, joka ohjaa suunnittelua ja päätöksentekoa haluttujen tulosten saavuttamiseksi pitkällä aikavälillä.

Marginaaliryhmät: Sosiaalisesti, taloudellisesti tai poliittisesti heikossa

AGORA

asemassa olevat tai yhteiskunnan valtavirrasta syrjäytyneet ihmisryhmät.

Osallistavat Suunnitteluprosessit: Suunnittelun lähestymistavat, yhteisön jäsenet osallistuvat aktiivisesti päätöksentekoon, hankkeiden ja menettelytapojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon.

Uudistaminen: Elävien järjestelmien kyky uudistua ja elpyä taantuman tai häiriöiden jälkeen, mikä edellyttää kokonaisvaltaista lähestymistapaa elvyttämiseen ja uudistumiseen.

Uudistavat Periaatteet: Ohjaavat periaatteet, joissa keskitytään kulttuurisen autenttisuuden, ekologisen eheyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden palauttamiseen ja lisäämiseen matkailukäytännöissä ja -kokemuksissa..

Uudistava Matkailu: Transformatiivinen lähestymistapa matkailuun ja yhteisön kehittämiseen, jolla pyritään edistämään kokonaisvaltaista ja symbioottista suhdetta matkailijoiden, isäntien ja paikan välillä ja jonka tavoitteena on myönteinen nettovaikutus paikallisiin ympäristöihin ja yhteiskuntiin.

Symbioottinen Suhde: Eri tahojen, kuten matkailijoiden, isäntien ja ympäristön, välinen molempia osapuolia hyödyttävä suhde, jossa kumpikin osapuoli hyötyy toisen osapuolen olemassaolosta..

Sanaston määritelmät mukautettu lähteestä <https://www.dictionary.com/>

MIELENUOKAA

1. Voisitko antaa esimerkin yhteisölähtöisestä matkailukokemuksesta, johon olet osallistunut? Mikä oli yhteisön visio paikasta? Miten yhteisö osallistui matkailutarjonnan kehittämiseen?
2. Ajattele nyt omaa yhteisöäsi/naapurustoasi. Miten yhteisö on osallistunut paikan muokkaamiseen? Tiedätkö yhteisön yhteissuunnitteluhankkeita? Millä tavoin yhteisö voisi osallistua enemmän paikallisen kokemuksen parantamiseen ?
3. Miten 100 % Valpaschiavo -hanke mielestäsi on linjassa uudistavien käytäntöjen kanssa? Mitä uudistavia elementtejä voisit lisätä tähän käytäntöön?

HARJOITUKSET

Skenaario 1.

Käyttäen uudistavan käytännön viittä pilaria, miten luulet, että *Islander Way* -hanke voidaan siirtää ja toistaa paikallisessa matkailuekosysteemissäsi?

Skenaario 2.

Suunnittele ja mieti uudelleen matkailukokemuksesi/toimintasi ottaen huomioon yhteissuunnitteluprosessin pääperiaatteet.

.

VIITELUETTELO

- Madsen, T. H. (2022). Observatory of Public Sector Innovation, Process Facilitation & Co-Design, retrieved from:
<https://oecd-opsi.org/guide/facilitation-and-codesign/>
- Serrat, O. (2017). The Five Whys Technique. In: Knowledge Solutions. Springer, Singapore, retrieved from:
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-981-10-0983-9_32#citeas
- The Tourism CoLab, (2024), retrieved from:
<https://www.thetourismcolab.com.au/>
- The Tourism CoLab. (2024). Regenerative Tourism, Flinders Island, retrieved from:
<https://www.islanderway.co/regenerative-tourism>
- Liburd, J., Duedahl, E., & Heape, C. (2022). Co-designing tourism for sustainable development. Journal of Sustainable Tourism, 30(10), 2298–2317.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09669582.2020.1839473>
- Roberts J, Bright K., Elkhailifa W. (2022). Destination Medical Center, Community Co-Design Booklet, retrieved from:
https://issuu.com/umndesign/docs/community_co-design_booklet

AGORA

- Duedahl, E. (2021). Re-imagining sustainable tourism futures with others: A critical introduction and exploration of sustainable tourism co-design as a multifaceted innovation endeavour for better worldmaking (PhD Dissertations in Innovation in Services in the Public and Private Sectors No. 20).

<https://brage.inn.no/inn-xmlui/handle/11250/2775429>

Co-funded by
the European Union